

บทบรรณาธิการ

ด้วยในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ประเด็นหนึ่งซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชน ได้แก่ ผลการเลือกตั้งผู้บริหารของเทศบาล ดังนั้นวารสารวิจัยสังคมและพัฒนา ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน ถึงมิถุนายนนี้จึงเริ่มต้นด้วยบทความรับเชิญที่ชื่อ “หอสูงชมเมืองรูปทรงโหวด”: ความเป็นมา และบทเรียนในการพัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดย ทรงชัย ทองปาน และวุฒิสาร ตันไชย โดยบทความนี้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา และบทเรียนที่เกิดจากการใช้หอสูงชมเมืองรูปทรงโหวดในการพัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งนอกจากองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ จะสามารถนำไปปรับใช้กับการพัฒนาพื้นที่ของตนเองได้ บทความนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้ที่มีต่อการพัฒนาเมือง จนทำให้ประชาชนไว้วางใจให้ผู้บริหารชุดดังกล่าวได้กลับมาทำหน้าที่นี้อีกครั้ง

สำหรับบทความวิจัย วารสารฉบับนี้มีอยู่ด้วยกัน 7 บทความ สามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรก ได้แก่ ประเด็นด้านการศึกษาที่มีอยู่ 2 บทความ โดยมีจุดร่วมกันคือ ในภาวะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ เราจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างไร ซึ่งบทความแรกสนใจไปที่ทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอน (Resilience) ได้แก่ บทความเรื่อง การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนของนิสิตระดับปริญญาตรี ของธีระวัฒน์ ทิพย์ปัญญา และคณะ ที่แสดงให้เห็นว่าทักษะในการรับมือกับความไม่แน่นอนจะช่วยให้นิสิตสามารถตั้งรับกับวิกฤตที่เผชิญ ผ่านพ้นปัญหาอุปสรรค และดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเหตุการณ์วิกฤตนั้นผ่านพ้นไปได้ได้อย่างไร ซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมให้นักศึกษาเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเผชิญปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมได้ ส่วนอีกบทความสนใจไปที่การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น (Flexible Learning) ได้แก่ บทความเรื่อง “การประยุกต์วิธีการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองผู้เรียนที่มีแนวโน้มไร้ศาสนาในระบบโรงเรียนไทย” ของเรืองฤทธิ์ บุญเรือง และคณะ ที่เห็นว่าการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่เผชิญ และเกิดการพัฒนาทักษะทางด้านความคิดที่ตอบสนองต่อตนเอง สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ดังนั้นทั้งสองบทความจึงเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ในการส่งเสริม และพัฒนาให้กลายมาเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในสถานศึกษาของตนเองต่อไป

บทบรรณาธิการ

กลุ่มที่สองเป็นบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยว มี 2 บทความ โดยบทความแรกสนใจไปที่ประเด็นเรื่องการท่องเที่ยวแบบครอบครัว (Family Tourism) และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ได้แก่ บทความที่ชื่อ **“Application of Gradient Boosting Regression to Evaluate the Impact of Family Tourism on Children's Experiential Learning in Nakhon Ratchasima Province”** ของ Wankasem Sattayanuchit และคณะ โดยบทความดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่า การท่องเที่ยวแบบครอบครัวจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ โดยรูปแบบการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันจะให้ประโยชน์ด้านพัฒนาการที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และนักการศึกษาจึงควรออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเปลี่ยนจากการท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนด้วยความบันเทิงเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการพัฒนา ส่วนบทความที่สองสนใจเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก โดยให้ความสำคัญไปที่นวัตกรรมบริการ (service innovation) และความได้เปรียบทางการแข่งขัน (competitive advantage) ของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ได้แก่ บทความเรื่อง **“โมเดลสมการโครงสร้างรูปแบบนวัตกรรมบริการที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กในจังหวัดภูเก็ต”** ของณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ และคณะ บทความนี้แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมบริการมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเติบโตของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กจำเป็นต้องเร่งพัฒนาความสามารถ ความรู้ และทักษะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและสร้างบริการใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มตลาดเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

บทความวิจัยกลุ่มที่สาม เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องเมือง ได้แก่ บทความด้านเกษตรในเมือง (Urban Agriculture) ได้แก่ บทความเรื่อง **“แนวทางการส่งเสริมเกษตรในเมืองเชิงพหุภารกิจเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร”** ของนิโลบล วงศ์ภัทรนนท์ และคณะ ซึ่งได้นำเสนอการเกษตรในเมืองเชิงพหุภารกิจ (Multifunctional Urban Agriculture) เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรในเมือง บทความดังกล่าวได้เสนอแนวทางในการส่งเสริมเกษตรในเมืองเชิงพหุภารกิจสำหรับเขตบางขุนเทียนไว้อย่างน่าสนใจ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้เชื่อมโยงแนวคิดการเกษตรในเมืองเชิงพหุภารกิจเข้ากับแนวคิดนิเวศวัฒนธรรม (Cultural Ecology) ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถศึกษาได้จากบทความดังกล่าว ส่วนอีกหนึ่งบทความแม้จะไม่เกี่ยวข้องกับเมืองโดยตรง แต่พื้นที่ศึกษามีนัยยะของความเป็นเมือง โดยเป็นบทความที่ใช้แนวคิดการตีความสัญลักษณ์ (Interpreting Symbolism) และการผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (Cultural Reproduction) ในการวิเคราะห์ ได้แก่ บทความเรื่อง **“การตีความสัญลักษณ์และการสืบทอดพิธีศัลยศักดิ์สิทธิ์ทั้ง 7 ประการของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในกรุงเทพมหานครผ่านสื่อออนไลน์: กรณีศึกษาหลังสถานการณ์โควิด-19 ในบริบทวิถีปกติถัดไป”** ของอดิพล เอื้อจรัสพันธ์ และณัฐรศนา อุดมผล ที่ผู้เขียนพบว่า แม้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 รูปแบบการประกอบพิธีกรรมจะเปลี่ยนแปลงจากออนไซต์มาสู่ระบบออนไลน์ แต่แก่นสาระสำคัญที่สะท้อนผ่านสัญลักษณ์ทางศาสนาไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปว่าการสื่อสารพิธีกรรมผ่านสื่อออนไลน์มิได้ลดทอนคุณค่าทางศาสนา หากแต่เป็นการสืบทอดศรัทธาในบริบทของ “วิถีปกติถัดไป”

บทบรรณาธิการ

ส่วนบทความวิจัยในกลุ่มสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นเรื่องการเมือง โดยสนใจไปที่ประเด็นเรื่องค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Values) ในกลุ่มเยาวชน ได้แก่ บทความเรื่อง “การศึกษา ค่านิยมประชาธิปไตยในเยาวชนไทย” ของเลิศพร อุดมพงษ์ ซึ่งผู้เขียนพบว่า บทความดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมประชาธิปไตยของไทย และตัวแปรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังวิเคราะห์เปรียบเทียบกับตัวแปรต่าง ๆ และได้เสนอแนวทางในการพัฒนาค่านิยมประชาธิปไตย ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

สำหรับบทความวิชาการนั้น วารสารฉบับนี้มีบทความวิชาการ 3 บทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านศาล ประเด็นด้านผู้สูงอายุ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยบทความแรก ได้แก่ บทความเรื่อง “บทบาทของศาลตรวจเงินแผ่นดินฝรั่งเศสในกีฬาโอลิมปิก ปารีส 2024” โดย ปิติเทพ อยู่ยืนยง บทความนี้จะทำให้เราได้รู้จักกับองค์กรอิสระที่เรียกว่าศาลตรวจเงินแผ่นดินฝรั่งเศส และการทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของรัฐ อีกทั้งผู้เขียนยังได้แสดงให้เห็นว่า ระบบกฎหมายของฝรั่งเศสนั้น ให้ความสำคัญกับความโปร่งใสของรัฐผ่านการเปิดโอกาสให้ศาลตรวจเงินแผ่นดินใช้อำนาจตรวจสอบการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาเมืองใหม่ ทำให้ช่วยปราบปรามการทุจริต และส่งเสริมธรรมาภิบาลที่ดีเกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศส บทความวิชาการต่อมาได้แก่ ประเด็นด้านผู้สูงอายุ ได้แก่ บทความเรื่อง “การประยุกต์ใช้ Design Thinking และ Co-creation ในการออกแบบเครื่องดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ: แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางสังคมในบริบทประเทศไทย” โดย วิชญ์ บุญรอด บทความวิชาการนี้ได้อธิบายกระบวนการ Design Thinking ไปพร้อม ๆ กับการนำเสนอแนวทางการบูรณาการ Co-creation ในแต่ละขั้นตอน นอกจากนี้ยังเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ในบริบทของประเทศไทย ซึ่งนักออกแบบ นักวิจัย และผู้กำหนดนโยบายสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคมสูงวัยอย่างยั่งยืน และบทความสุดท้ายเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) ได้แก่ บทความเรื่อง “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับการจัดการทรัพยากรมนุษย์” โดยจินดารัตน์ ปิรมณี และเมธนิย์ โตสุวรรณ บทความนี้จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของบล็อกเชน คุณสมบัติหลัก การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผู้เขียนสรุปว่า เทคโนโลยีบล็อกเชนสามารถเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่จะนำไปสู่การเพิ่มความรับผิดชอบ ความปลอดภัย และความโปร่งใสในการจัดการข้อมูลของพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

จากบทความข้างต้น วารสารวิจัยสังคมและพัฒนาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านจะได้รับความรู้ และเกิดความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ มากขึ้น รวมไปถึงเกิดแนวคิด แนวทางที่จะนำไปประยุกต์ใช้ และหรือนำไปต่อยอดในประเด็นดังกล่าวต่อไป